

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS
STRATEGINIŲ PREKIŲ KONTROLĖS ĮSTATYMO NR. I-1022 6 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO, GINKLŲ IR ŠAUDMENŲ KONTROLĖS ĮSTATYMO NR. IX-
705 22, 23, 24, 25 IR 39 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO IR SPROGMENŲ
APYVARTOS KONTROLĖS ĮSTATYMO NR. IX-1315 12 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTŲ**

1. Įstatymų projektų rengimą paskatinusios priežastys, parengtų projektų tikslai ir uždaviniai.

LR strateginių prekių kontrolės įstatymo Nr. I-1022 6 straipsnio pakeitimo įstatymo, LR ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 22, 23, 24, 25 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo ir LR sprogmenų apyvartos kontrolės įstatymo Nr. IX-1315 12 straipsnio pakeitimo įstatymo rengimą paskatino poreikis panaikinti perteklinį reguliavimą, kuris riboja Lietuvos verslo galimybes kaip tarpininkams veikti tarptautinėse gynybos sektoriaus rinkose. Šiuo metu galiojantis draudimas tarpininkų veiklai sukuria nepalankias sąlygas Lietuvos įmonėms konkuruoti su tarptautiniais rinkos dalyviais. Priešingai nei kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse, Lietuvoje tarpininkų veikla gynybos sektoriuje yra ribojama. Pagrindiniai šių įstatymų projektų uždaviniai – paskatinti investicijas ir gynybos pramonės vystymąsi bei sukurti papildomas pajamas valstybės biudžetui.

2. Įstatymų projektų iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai.

Įstatymų projektų rengėjai – Lietuvos Respublikos Seimo nariai: Lukas Savickas ir Saulius Skvernelis.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymų projektuose aptarti teisiniai santykiai.

Šiuo metu LR strateginių prekių kontrolės įstatymo 6 straipsnio 3 dalyje yra numatytas draudimas vykdyti A kategorijos ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių eksportą, importą, tranzitą bei tarpininkavimą. LR sprogmenų apyvartos kontrolės įstatymo 12 straipsnio 4 dalyje yra numatytas draudimas vykdyti sprogmenų prekybos tarpininkavimą. Tokie draudimai neleidžia Lietuvos Respublikoje registruotiems juridiniams asmenims tarpininkauti gynybos sektoriuje, o tokia veikla kitose ES valstybėse narėse yra leidžiama. LR ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatyme nėra numatytos galimybės Lietuvos verslui organizuoti šių ginklų, jų dalių parodas.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama.

LR ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo pakeitimo projektu siūloma gamintojams leisti prekiauti ne tik savo, bet ir kitų gamintojų ginklais ir jų dalimis ir siūloma plėsti subjektų, galinčių organizuoti A kategorijos ginklų ir jų dalių parodas, ratą.

LR strateginių prekių kontrolės įstatymo pakeitimo projektu siūloma panaikinti draudimą tarpininkauti dėl A kategorijos ginklų, jų šaudmenų ir jų dalių.

LR sprogmenų apyvartos kontrolės įstatymo pakeitimu siūloma panaikinti draudimą tarpininkauti sprogmenų prekyboje.

Tikimasi Lietuvos įmonių įsitraukimo į tarptautinę gynybos rinką, didesnės konkurencijos gynybos sektoriuje, papildomų investicijų Lietuvoje, valstybės biudžeto pajamų didinimo ir Lietuvos, kaip patikimo gynybos sektoriaus partnerio, reputacijos stiprinimo.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta.

Neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimti įstatymai turės kriminogeninei situacijai, korupcijai.

Įtaka kriminogeninei situacijai, korupcijai nenumatoma.

7. Kaip įstatymų įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai.

Įstatymų įgyvendinimas sudarys palankesnes sąlygas verslui – ypač toms įmonėms, kurios siekia teikti tarpininkavimo paslaugas gynybos sektoriuje, bei paskatins investicijų pritraukimą.

8. Ar įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

Įstatymų projektai neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios.

Įstatymų projektų įgyvendinimui teisės aktų priimti nereikės.

10. Ar įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymų projektų sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Įstatymų projektai parengti laikantis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Įstatymo projekte neapibrėžiama naujų sąvokų.

11. Ar Įstatymo projektas atitinka Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas bei Europos Sąjungos dokumentus.

Įstatymų projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus.

12. Jeigu įstatymams įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, kas ir kada juos turėtų parengti, šių aktų metmenys.

Įgyvendinamųjų teisės aktų priėmimo poreikis gali iškilti, siekiant nustatyti papildomus tarpininkavimo veiklos saugiklius. Juos turėtų rengti LR ekonomikos ir inovacijų ministerija ir LR krašto apsaugos ministerija.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymams įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais).

Įstatymų įgyvendinimui papildomų lėšų iš valstybės ar savivaldybės biudžeto nereikės.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados.

Įstatymų projektų rengimo metu specialistų vertinimų ir išvadų negauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis.

Reikšminiai žodžiai: „strateginės prekės“, „gynybos pramonė“, „tarpininkavimas“, „ginklų kontrolė“, „sprogmenys“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai.

Įstatymų projektai parengti atsižvelgiant į 2025-10-15 vykusio LR Seimo ekonomikos komiteto posėdžio klausymus ir jame išsakytus asociacijų siūlymus.

Seimo nariai:

Lukas Savickas
Saulius Skvernelis